

Raadsvoorstel Besluitvormend

Participatiebeleid Hillegom

aan: de raad van de gemeente Hillegom

zaaknummer: Z-21-226548
datum collegevergadering: 25 januari 2022
datum raadsvergadering: 24 februari 2022
agendapunt: 0
portefeuillehouder: Dhr. A. van Erk
behandelend ambtenaar: Daniëlle Otsen-Boering
e-mailadres: d.otsen@hltsamen.nl

Wij stellen voor:

1. Het participatiebeleid "Hillegom werkt samen met de omgeving v0122" vast te stellen.
 2. Kennis te nemen van bijgevoegde toolbox ter ondersteuning van de uitvoering van het participatiebeleid.
-

Inleiding

Voor de gemeente Hillegom staat participatie hoog op de agenda. De ambitie is te bevorderen dan inwoners meer naar elkaar omzien. Daarmee neemt de sociale cohesie toe en creëren we een (inclusieve) samenleving waarin op basis van gelijkheid alle generaties naar vermogen mee kunnen doen.

De afgelopen jaren is er gewerkt aan de verbinding met en binnen de samenleving. De gemeente staat hierbij open voor initiatieven van bewoners en participatie door initiatiefnemers als het bijdraagt aan het versterken van de leefomgeving en sociale cohesie. 'Ja, mits' is het uitgangspunt binnen participatietrajecten waarbij participatie geen doel op zich is maar alleen wordt ingezet waar nodig, en op maat.

De gemeente Hillegom wil graag helder zijn over de mogelijkheden voor inwoners om mee te denken of te doen als het gaat over participatie door dit met elkaar te bespreken. Door iedereen goed te informeren en ervoor te zorgen dat er ruimte is voor belanghebbenden om eigen inbreng te leveren én dat die inbreng gerespecteerd wordt, zorgt voor wederzijds vertrouwen in de relatie. Dit doet de gemeente al geruime tijd door inwoners te betrekken bij de diverse ontwikkelingen in hun omgeving. Daarbij past een gemeente die weet wat er leeft in de samenleving, die inwoners betreft bij het opstellen van beleid en die initiatiefnemers ondersteunt bij het realiseren van hun plannen. Al de opgedane kennis en ervaringen van de afgelopen jaren zijn geïnventariseerd en

geanalyseerd om zo te dienen als basis voor de toekomst, een participatiebeleid met bijbehorende tools om deze uit te kunnen voeren.

Het document dat nu voor ligt is bedoeld om handvatten te geven bij participatieprocessen en om vanuit een gezamenlijke visie te starten met participatietrajecten.

In dit participatiebeleid leest u welke kaders Hillegom stelt voor participatieprocessen en welke rollen en verantwoordelijkheden er gelden voor inwoners, raad, college en ambtenaren binnen de verschillende participatievormen.

Bestaand kader en context

Het hebben van een participatiebeleid is een verplichting vanuit de Omgevingswet. Per 1 juli 2022 treedt de Omgevingswet zonder tegenbericht in werking. Vanuit deze wet geldt de motiveringsplicht bij het samenstellen van een Omgevingsvisie of Omgevingsplan. Dit betekent dat de gemeente Hillegom verplicht is om aan te kunnen tonen dat Omgevingsvisie of het Omgevingsplan met behulp van participatie tot stand zijn gekomen conform het eigen participatiebeleid.

In "Samen meer bereiken 2018-2022" wordt de ambitie van de gemeente Hillegom beschreven over de verbinding met en binnen de samenleving. Het hebben van een participatiebeleid biedt de mogelijkheid deze ambitie verder vorm te geven.

Met het wetsvoorstel 'Versterking participatie op decentraal niveau' wil het kabinet de verplichte inspraakverordening verbreden tot een participatieverordening. Het kabinet beoogt met de wet niet alleen om inwoners invloed te geven op de voorbereiding van gemeentelijk beleid, maar ook op de uitvoering en evaluatie van beleid. Het participatiebeleid "Hillegom werkt samen met de omgeving" dient als basis voor deze participatieverordening die na het vaststellen van het beleid opgesteld wordt.

Beoogd effect

Het doel van participatie is om in samenwerking met maatschappelijke partners, ondernemers en de inwoners zelf te komen tot optimalisatie van plannen. Door het geven van invloed aan inwoners, ondernemers en verenigingen bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid wordt verder gewerkt aan het vertrouwen tussen de overheid en de inwoners.

Met het participatiebeleid in de hand spreken raad, college, ambtelijke organisatie en belanghebbenden dezelfde taal, hebben we heldere richtlijnen voor participatie in Hillegom en weten we welke afwegingen we maken voor het inrichten van een participatieproces. Daarmee zijn verwachtingen voor alle betrokkenen duidelijker.

We beschouwen dit beleid als een eerste versie. Participatie is nooit 'af'. De samenleving verandert. De democratie verandert. De raad en de rol van de raad veranderen. En de kijk op participatie verandert. Daarom is een belangrijk onderdeel van het beleid om te blijven monitoren en evalueren. Samen moeten we werken aan hoe we dit beleid in de praktijk brengen. Wat we daarbij leren, nemen we mee.

Argumenten

1.1 Het vaststellen van het participatiebeleid is een bevoegdheid van de raad

De gemeenteraad stelt het participatiebeleid en de kaders daarin vast en heeft reeds de buitenplanse activiteiten aangewezen voor de Omgevingswet, waarvoor participatie verplicht is. Het college van burgemeester en wethouders voert in de meeste

gevallen het participatiebeleid uit en is bevoegd gezag voor het verlenen van de omgevingsvergunning.

1.2 Het hebben van een participatiebeleid is een verplichting vanuit de Omgevingswet.

Het hebben van een participatiebeleid is een verplichting vanuit de Omgevingswet, die voorsnog per 1 juli in werking treedt.

1.3 Het beleid draagt bij aan de ambities van de gemeente Hillegom en het realiseren van publieke waarde

Het doel van participatie is om in samenwerking met maatschappelijke partners, ondernemers en de inwoners zelf te komen tot optimalisatie van plannen. Door het geven van invloed aan inwoners, ondernemers en verenigingen bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid wordt verder gewerkt aan het vertrouwen tussen de overheid en de inwoners.

1.4 Het beleid biedt handvatten voor een constructieve samenwerking bij participatietrajecten

Door participatietrajecten vorm te geven in lijn met het participatiebeleid, zijn we beter in staat om de meningen, standpunten, expertise en belangen van inwoners en andere betrokkenen helder te krijgen én mee te wegen bij het maken en uitvoeren van beleid.

1.5 Door eenduidige uitgangspunten te hanteren wordt dezelfde taal gesproken.

Met het participatiebeleid in de hand spreken raad, college, ambtelijke organisatie en belanghebbenden dezelfde taal, hebben we heldere richtlijnen voor participatie in Hillegom en weten we welke afwegingen we maken voor het inrichten van een participatieproces. Daarmee zijn verwachtingen voor alle betrokkenen duidelijker.

2.1 De toolbox bevat instrumenten voor de uitvoering van het participatiebeleid

Het beleid is richtinggevend en kaderstellend voor participatie en biedt het wat, wanneer en waarom voor participatietrajecten. De toolbox is hier een uitwerking van en biedt een meer concrete en praktische ondersteuning voor het 'hoe' van de participatietrajecten.

2.2 De toolbox ondersteunt ook de raad bij de eigen rollen bij participatie.

De raad stelt de kaders vast voor het participatiebeleid en in sommige trajecten voor de participatie.

2.3 Door als raad en organisatie dezelfde toolbox te gebruiken, spreken we dezelfde taal en kunnen we gezamenlijk eenduidig en structureel vorm geven aan participatie.

Kanttekeningen

1.1 Participatie is nooit af

Participatie is nooit 'af'. De samenleving verandert, de democratie verandert. De raad en de rol van de raad veranderen. En de kijk op participatie verandert. Daarom is een belangrijke onderdeel van het participatiebeleid om te blijven monitoren en evalueren. Er is gekozen voor een looptijd van het beleid van 4 jaar met daarbij ruimte voor tussentijdse aanpassingen wanneer dat nodig is. Samen moeten we werken aan hoe we dit beleid in de praktijk brengen. Wat we leren, nemen we mee.

1.2 Participatie is geen garantie voor draagvlak

Een participatietraject dat is ingericht volgens de uitgangspunten van het participatiebeleid vormt geen garantie voor draagvlak voor het uiteindelijke besluit. De visie van de participanten is immers maar één van de onderdelen die daarbij wordt meegewogen (naast bijvoorbeeld financiële aspecten en praktische haalbaarheid). Daarnaast is het onmogelijk om iedereen te bereiken en samen te laten denken, doen of besluiten. Er zullen altijd mensen zijn die het oneens zijn met het besluit en zich onvoldoende gehoord voelen.

1.3 Er niet altijd voldoende middelen of capaciteit beschikbaar is voor participatie

Participatie kost geld, tijd en inzet van capaciteit. Dat is niet in alle gevallen beschikbaar of aan te vragen. Dat betekent dat ondanks dat het onderwerp zich leent voor participatie het niet altijd haalbaar is om een (optimaal) participatietraject in te richten. De participatieaanpak in de toolbox helpt bij het in kaart brengen van de mogelijkheden..

1.4 Participatie is geen doel op zich

De waarde van participatie valt of staat met het gericht inzetten hiervan. Participatie is geen doel op zich maar wordt ingezet waar samenwerken leidt tot gezamenlijke doelen. Samen met de samenleving kijken wij waar er ruimte is voor participatie en welk maatwerk het vereist, dat voorkomt "participatiemoedigheid". Dit is wanneer inwoners niet meer bereid zijn mee te praten omdat er " teveel", " niet doelgericht" of "zonder resultaat" wordt geparticipeerd.

Financiële consequenties

Het in de praktijk brengen van het participatiebeleid vraagt om een budgettering van de kosten per traject, waarvoor per traject wordt bepaald of dit past binnen het project of dat er andere afwegingen gemaakt moeten worden. Voor de implementatie van het beleid wordt gebruik gemaakt van het bestaande participatiebudget.

Aanpak, uitvoering en participatie

Dit participatiebeleid is tot stand gekomen door de conclusies en aanbevelingen uit de "lessons learned" die opgehaald zijn in de organisatie en bij de raad. Er is samengewerkt met het programma Omgevingswet om het vraagstuk integraal op te pakken en er is samengewerkt met diverse andere gemeenten omdat het een gezamenlijk vraagstuk betreft. Na het vaststellen van het beleid wordt er gestart met het opzetten van een project rondom de implementatie ervan. Dit beleid dient verder als basis voor het uitwerken van een participatieverordening in 2022.

Duurzaamheid

Het betrekken van de omgeving bij het samenstellen, uitvoeren en evalueren van beleid draagt bij aan een maatschappij waarin geluisterd wordt naar verschillende meningen en standpunten.

Hillegom-Lisse-Teylingen (HLT)

Gemeente Hillegom is de eerste van de drie gemeenten die participatiebeleid vaststelt. Elke gemeente heeft hierin gekozen voor een eigen traject waarbij het format van het beleid en de toolbox gelijk zijn zodat het werkbaar blijft voor HLTsamen.

Urgentie

Nvt

Evaluatie

We beschouwen dit beleid als een eerste versie. Participatie is nooit 'af'. De samenleving verandert. De democratie verandert. De raad en de rol van de raad veranderen. En de kijk op participatie verandert. Daarom is een belangrijk onderdeel van het beleid om te blijven monitoren en evalueren. Samen moeten we werken aan hoe we dit beleid in de praktijk brengen. Wat we daarbij leren, nemen we mee.

Bijlagen en achtergrondinformatie

1. Participatiebeleid "Hillegom werkt samen met de omgeving v 0122"
2. Toolbox behorend bij participatiebeleid v0122

het college van burgemeester en wethouders,

Mevr. drs. C.B. Baauw
secretaris

Dhr. A. van Erk
burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Hillegom,

gelezen het voorstel van het college van 25 januari 2022 met als onderwerp
Participatiebeleid Hillegom

gelet op de behandeling in de raadscommissie- en raadsvergadering,

gelet op artikel 108 van de Gemeentewet,

besluit:

1. Het participatiebeleid "Hillegom werkt samen met de omgeving v0122" vast te stellen.
2. Kennis te nemen van bijgevoegde toolbox ter ondersteuning van de uitvoering van het participatiebeleid.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 24 februari 2022,

Mevr. drs. Y.P.A. Hermans
griffier

Dhr. A. van Erk
voorzitter